

Vodeće okupljanje u plinskoj struci

U IŠČEKIVANJU PROMJENA NA TRŽIŠTU PLINA

Dvorana je ove godine bila ispunjena gotovo do posljednjeg mjesta

Gužve su nastupile već i pri samoj prijavi sudionika

Za ovogodišnji, već 16. po redu Plinarski forum pokazano je više nego odlično zanimanje stručne javnosti. Naime, nepoznanice kao što su hoće li doista doći do potpune deregulacije i liberalizacije tržišta plina ili iznos cijena plina za krajnje korisnike na koje se odnosi obveza javne usluge opskrbe plinom ili pak što sve donose Izmjene i dopune Zakona o tržištu plina svakako su doprinijele značajno većem broju sudionika na tom, vodećem okupljanju u plinskoj struci u Hrvatskoj i zemljama u okruženju u odnosu na proteklih nekoliko godina.

Iako se očekivalo da Vlada na sjednici koja se održavala istoga dana kada i 16. plinarski forum donese odluku po kojoj će cijeni opskrbljivač na veleprodajnom tržištu prirodnog plina moći ponuditi taj plin opskrbljivačima u obvezi javne usluge, to se ipak nije dogodilo. Tako je ovogodišnji Plinarski forum obilježilo to, ali i još nekoliko otvorenih pitanja koja muče plinsku struku. No, to su ujedno bili neki od glavnih razloga zašto je Plinarski forum ove godine okupio mnogo veći broj sudionika nego proteklih godina. Istodobno, čak 250 sudionika na već uobičajenom mjestu, u zagrebačkom hotelu 'Antunović', i brojni su organizatori koji su na skupu predstavili svoja dostignuća, projekte, proizvode i rješenja razlozi su za zadovoljstvo organizatora Foruma, tvrtke ENERGETIKA MARKETING i Hrvatske stručno-znanstvene udruge za energetiku, strojarске tehnologije i obnovljive izvore energije (HESO).

Plinsko gospodarstvo u Hrvatskoj

Prva tematska cijelina, a time i Forum redovito započinju pozdravnim izlaganjima predstavnika pokrovitelja i suorganizatora. Brojnim su se okupljenima ovaj put obratili Domagoj VALIDŽIĆ, dipl. ing, načelnik Sektora za energetiku u Ministarstvu zaštite okoliša i energetike i dr. sc. Nikola VIŠTICA, dipl. ing, direktor Sektora za plin i naftu Hrvatske energetske regulatorne agencije. Pri tome je, vezano uz spomenute cijene plina za opskrbljivače u obvezi javne usluge, gosp. Validžić najavio da će ona biti poznata uskoro, kako bi se opskrbljivači što prije mogli odlučiti od koga će kupovati plin za kućanstva i druge 'zaštićene kupce' (to se dogodilo posljednjeg dana veljače, pet dana nakon Foruma).

Nakon toga, u uvodnom je predavanju prof. dr. sc. Igor DEKANIĆ, dipl. ing. s Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu naglasio da je realna energetska strategija (koja će u obzir uzeti i zahtjeve energetske tranzicije i stvarnih hrvatskih mogućnosti u razvoju energetike) ekonomski imperativ Hrvatske i njezine budućnosti. Potom se na stanje hrvatskog transportnog plinskog sustava u sezoni grijanja 2016/2017. osvrnula Ivana MARKOVIĆ, dipl. ing, direktorica Sektora tehnološkog upravljanja Plinacra i istaknula da su isporuke prirodnog plina povećane za 6%, a potrošnja kod krajnjih kupaca za 7,5% u odnosu na isto razdoblje 2016. godine. Uz to, zaključila je da je iznimno hladan siječanj (nakon nekoliko razmjerno toplih zima za redom) pokazao da opskrbljivači plina moraju, što su i zakonski obvezni, voditi računa o tome da uvijek imaju dovoljne količine plina, ali i da trebaju bolje planirati potrošnju svojih korisnika. Zatim se na opskrbu plinom u uvjetima potpune liberalizacije

tržišta osvrnula Antonija GLAVAŠ, dipl. oec, članica Uprave Prvog plinarskog društva i naglasila da će upravo ti novi zahtjevi na tržištu prisiliti opskrbljivače na bolje organiziranje pa i na povezivanja i spajanja. Na nesređenosti u sustavu izdavanja ovlaštenja ispitivačima i izvođačima unutarnjih plinskih instalacija i plinskih priključaka i na neujednačenu praksu različitih operatora distribucijskih sustava s obzirom na tu problematiku nakon toga je upozorio Trpimir BARUN, dipl. ing, voditelj Komisije za pregled dokumentacije izvoditelja radova Gradske plinare Zagreb.

Pauze između predavanja zapravo su bit stručnih skupova...

U nastavku je Stjepan PAVLIŠA, ing. iz tvrtke PA-EL izdvojio brojne primjere nepoštivanja normi i propisa pri izvođenju elektrotehničkih i grobnerskih instalacija u vezi s plinskim i dimovodnim instalacijama i opremom za grijanje, dok

je Josip KOPEJKTKO, mag. ing. mech. prikazao nekoliko mogućnosti primjene plinskih apsorpcijskih dizalica topline kao rješenja za grijanje i pripremu potrošne tople vode koje kombinira prirodni plin i obnovljive izvore.

Primjena plina - učinkovita i sigurna

Druga tematska cjelina Foruma započela je prikazom zagonetnog slučaja trovanja obitelji ugljičnim monoksidom, za koje se sumnja da je bilo uzrokovano radom plinskog trošila vrste C_{13} (koje zrak za izgaranje uzima izvana i koje je bilo posve odvojeno od prostorija gdje su pronađeni unesrećeni). Pri tome je Zvonko RUMENJAK, struč. spec. ing. mech, dipl. ing. istaknuo da se spomenuti sticaj nesretnih okolnosti (na sreću, nije bilo smrtnih posljedica) vjerojatno mogao izbjeći poštivanjem pravila struke i propisa o postavljanju plinskih trošila. Nakon toga je hibridne sustave (kombinaciju kondenzacijskih plinskih kotlova i dizalica topline) koje nudi Ariston ukrao prikazao Nenad DEJANOVIĆ, dok je Mario KOPRIVNJAK pojasnio zašto je u tvrtki Vaillant kondenzacijska tehnika već niz godina početna točka razvoja. Uz to, naglasio je da uređaj za grijanje, koliko god učinkovit i kvalitetan bio, ne može nadoknaditi manjkavosti u energetskim svojstvima zgrade. Potom je novosti u programu plinskih uređaja Viessmann s naglaskom na područje toplinskog učina 1,8 - 2000 kW predstavio Stjepan MIKLEUŠEVIĆ, a na opasnosti istodobnog rada kuhinjskih napa i ventilatora i plinskih trošila vrste B (koja zrak za izgaranje uzimaju iz prostorije u kojoj su smještena) i stoga još jednom na potrebu poštivanja propisa i pravila struke zatim je upozorio Dubravko DUVANČIĆ, dipl. ing, rukovoditelj Službe tehničke kontrole GPZ-a.

Zanimljiva rješenja za projektiranje i izvođenje dimnjaka koje nudi Schiedel u suradnji sa softverskom tvrtkom CADENAS nakon toga je predstavio Zvonimir BRKOVIĆ, ing, iur, a norme i standarde za sustave dimnjaka i njihovu primjenu u praksi s naglaskom na primjere koje je ostvario Jeremias potom je ukratko prikazao gosp. Zvijezdan HRŠAK.

Liberalizacija tržišta plina

Središnji dio ovogodišnjeg Plinarskog foruma bio je okrugli stol posvećen najavljenom (konačnom?) deregulaciji i liberalizaciji hrvatskog plinskog tržišta. Pri tome su se okupili predstavnici nekih od vodećih sudionika na tržištu plina i, osim ranije spomenutih gđe. Glavaš, gđe. Marković i dr. Vištica, sudjelovali su i Marko BLAŽEVIĆ, dipl. ing, direktor HEP Opskrbe plinom, Srećko EZGETA, dipl. ing, EWE, IW, predsjednik Grupacije distributera i opskrbljivača plinom Hrvatske gospodarske komore, Tomo GALIĆ, dipl. ing. iz Sektora

za tržište prirodnog plina INA-e i Zoran MILIŠA, dipl. ing, direktor RWE Plina.

Pri tome je gosp. Blažević naglasio da HEP Opskrba plinom kao opskrbljivač na veleprodajnom tržištu spremno očekuje odluku Vlade o cijeni plina i odmah će moći ponuditi plin opskrbljivcima u obvezi javne usluge. Vezano uz očekivane promjene na tržištu gđa. Glavaš je primijetila da će, osim što će biti prisiljeni na spajanja i povezivanja, i dalje brojni hrvatski opskrbljivači plinom svakako morati početi, osim plina, nuditi još neke

*... i mjesto
za susrete,
druženja,
ugodne
razgovore...*

Središnji dio ovogodišnjeg Foruma bio je okrugli stol koji je okupio predstavnike vodećih sudionika na tržištu plina

energetske proizvode i usluge, ali i da će potpuna liberalizacija tržišta krajnjim kupcima donijeti višu kvalitetu usluga. S time se složio i gosp. Miliša, čija je tvrtka nedavno preuzela kopriivničkog operatora distribucijskog sustava, tvrtku Koprivnica plin i upravo će to distribucijsko područje poslužiti kao platforma za daljnji razvoj djelatnosti i ispitivanje novih proizvoda i usluga. Pri tome vrijedi spomenuti da su i PPD i RWE spremni na daljnja spajanja i preuzimanja na plinskom tržištu, bez obzira na to radi li se o operatorima distribucijskih sustava ili pak o opskrbljivačima. Zadovoljstvo INA-e kao proizvođača plina činjenicom da se cijena plina sada može slobodno formirati istaknuo je potom gosp. Galić i naglasio da tvrtka uistinu želi sav svoj plin prodavati na hrvatskom tržištu, a ne izvoziti ga.

Dugoočekivanu novost predstavio je dr. Vištica. Naime, do kraja prošle godine operatori distribucijskih sustava morali su izrađivati standardne profile potrošnje plina, kojima se planira ponašanje potrošača. No, kako je to u zakonskom roku napravio samo jedan od njih, HERA je u suradnji s vanjskim konzultantom napravila svojevrstan jedinstveni standardni profil potrošnje koji će svi oni moći primijeniti. To je svakako dobar korak prema boljem planiranju potrošnje korisnika kod kojih se ona ne mjeri na dnevnoj razini. Uz to, najavljeno je da bi se uskoro trebala

održati javna rasprava o novim Općim uvjetima opskrbe plinom i Mrežnim pravilima. Kada je pak riječ o problematici energije uravnoteženja, gđa. Marković je napomenula je ta usluga na tržištu energije skupa, no da je nužna za ostvarivanje sigurnosti opskrbe. Isto tako, napomenula je da će vlasnički okrupnjeni operatori distribucijskih sustava ili pak povezani u strateška partnerstva mnogo lakše moći odgovarati na promijenjene zahtjeve na tržištu.

Da distributeri i opskrbljivači ne mogu biti zadovoljni dosadašnjim aktivnostima nadležnog ministarstva, naglasio je gosp. Ezgeta, ali i napomenuo da je opskrba plinom u obvezi javne usluge mnogim opskrbljivačima postala teret kojega se nikako ne mogu riješiti.

Konačno, poslana je jasna poruka da bi u cijeloj energetici trebalo početi razmišljati tržišno, a ne populistički ili 'socijalno' i zaboraviti bilo kakvu državnu regulaciju cijena ili tržišta, osim u slučaju teških poremećaja ili sličnih nepredviđenih okolnosti.

Lanac je jako koliko i najslabija karika

Posljednja tematska cjelina ovogodišnjeg Foruma započela je kraćim osvrtom na 'šumove u komunikaciji' dimnjačara s drugim članovima plinskog lanca, nadležnim tijelima i sudionicima u gradnji. Pri tome je Dejan LONČARIĆ, predsjednik

Na kraju zadnje tematske cjeline uslijedila je rasprava, pri čemu je ponovno naglašena nužnost međusobne suradnje i uvažavanja uloge svih članova 'plinskog lanca'; i svih drugih sudionika u gradnji

Hrvatske stručne dimnjačarske udruge Slavonije i Baranje istaknuo kako zbog nesređenosti cijelog tog sustava dolazi do zanemarivanja uloge dimnjačara, čime se smanjuje zanimanje za dimnjačarstvo kao struku u cijelini. Isto tako, pozvao je sve članove 'plinskog lanca' i sudionike u gradnji na zajedničko rješavanje problema na koje nailaze u svakodnevnom radu. Nadovezujući se na to, Silvestar ŠANTAK, dipl. ing. iz tvrtke Deltaprojekt kratko je prikazao primjer iz vlastitog rada kao nadzornog inženjera. Tako se najbolje moglo vidjeti kako se pravodobnom reakcijom samo

jednog od 'karika' u cijelom tom lancu na vrijeme može ispraviti uočena nepravilnost, odnosno već na samom početku ukloniti moguće opasne posljedice.

U nastavku je uslijedila rasprava, pri čemu je ponovno pokazano koliko je bitno da svi sudionici u 'plinskom lancu' (operatori distribucijskih sustava, instalateri, serviseri, dimnjačari) i sudionici u gradnji (projektanti, izvođači, nadzorni inženjeri) te sva nadležna tijela usko surađuju jer se jedino tako može ostvariti sigurna i pouzdana primjena plina kod krajnjih korisnika. ■

Pitanja i odgovori

Pitanja i odgovori s ovogodišnjeg i svih dosadašnjih Plinarskih foruma mogu se pronaći na adresi:

www.em.com.hr/plinarski_forum/pitanja.

Hvala

Iznimna uspješnost ovogodišnjeg Plinarskog foruma nikako ne bi bila moguća bez brojnih pojedinaca, tvrtki, stručnih udruga, državnih i drugih upravnih tijela koje su na bilo koji način sudjelovali u njegovoj organizaciji. Pri tome se izdvajaju:

VISOKI POKROVITELJI:

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Zagreb

Hrvatska energetska regulatorna agencija, Zagreb

POSEBNI SUORGANIZATORI:

Gradska plinara Zagreb, Zagreb

HEP, Zagreb

INA, Zagreb

Plinacro, Zagreb

Prvo plinarsko društvo, Vukovar

Podzemno skladište plina, Zagreb

RWE, Zagreb

Termoplina, Varaždin

Udruženje obrtnika Grada Zagreba, Zagreb

SUORGANIZATORI:

Ariston Thermo Croatia,
Zagreb

Belmet '97, Zagreb

Dimnjak, Osijek

**DIMNJAČARSKA
OBRTNIČKA ZADRUGA**
dimnjačarska služba Grada Zagreba

Dimnjačarska obrtnička
zadruga, Zagreb

Eko fluid, Zagreb

EVN Croatia plin, Zagreb

Jeremias, Dugo Selo

Lim-mont, Donji Martijanec

MET Croatia Energy Trade,
Zagreb

MRU, Zagreb

PA-EL, Veliko Trgovišće

PGM, Poznanovec

Piraex, Zagreb

Plinotehnika, Čakovec

Schiedel, Novi Golubovec

Sladović, Zagreb

Tehnokom, Zagreb

Terragaz, Beč (Austrija)

Univel, Zagreb

Vaillant, Zagreb

Viessmann, Zagreb

Weishaupt, Zagreb

Hvala svima!

